

Příloha k protokolu o SZZ č.
FF JU v Č. Budějovicích
Vysoká škola:

Ústav estetiky

17. 6. 2011

Datum odevzdání posudku:

Jana Beránková

Jméno:

Estetika

Obor:

Recenzent * /

diplomové práce

Vedoucí */

Mgr. Filip Hotový, Ph.D.

.....

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Vznešeno v avantgardním umění

(téma)

Jana Beránková si pro svou bakalářskou práci zvolila velmi obtížné téma, v němž se zaměřuje na shrnutí kantovského pojetí krásna a vznešena, aby mohla posléze popsat, jakým způsobem s pojmem vznešena pracuje Jean François Lyotard v aplikaci na díla výtvarné avantgardy a jím vymezeného pojetí umělecké postmoderny. Směle lze říci, že se jedná o téma, s nímž by měli mnoho práce i studující magisterského programu.

V první kapitole se autorka zabývá vymezením shod a rozdílů mezi Kantovým pojetím *krásna* a *vznešena*, jak jej nalézáme v prvním díle *Kritiky soudnosti*. Je jisté, že smyslem první kapitoly není pečlivý rozbor Kantovy estetiky, nýbrž zejména pojmová průprava pro následné vysvětlení Lyotardovy práce s pojmem vznešeného. Přesto lze říci, že by tématu prospěl několikastránkový rámcový úvod do systému Kantovy filosofie, objasňující pozici třetí kritiky, přemostující oblast poznání a mravního jednání. Ve světle tohoto rámce by Kantova koncepce krásného a vznešeného byla lépe srozumitelná, například uvedené poukazy na význam „morálního citění“ pro výkon reflektujícího soudu o vznešeném na s.14.

Ve druhé kapitole Jana Beránková otevírá hlavní téma práce krátkým popisem vztahu mezi modernou a postmodernou a poukazuje na roli Lyotarda coby průkopníka filosoficky fundovaného pojmu postmoderny v evropském myšlení. I přes náročný exkurz ke shrnutí podstaty procesu *postmoderního přepisu moderny*, jak ji Lyotard pojednává v eseji „Přepsat modernost“, zůstává vztah mezi pojmy moderna, postmoderna a avantgarda do konce kapitoly nejednoznačný a místy tak dochází k významovým překryvům bez dalšího vysvětlení. Tyto pojmy by si jistě zasloužily pečlivější vymezení s odkazy na vývoj výtvarného umění ve dvacátém století a jeho příčiny. V další části kapitoly autorka velmi dobře kombinuje dílčí Lyotardovy texty a komparuje vybrané pasáže a příklady výtvarných děl, ilustrujících podstatu „reprezentace nereprezentovatelného“, tedy napětí mezi smyslově vnímatelným materiálem, pomocí něhož však můžeme reprezentované pouze myslet jako nepřítomné, nezobrazitelné.

Ve třetí kapitole se Jana Beránková pouští do velmi zajímavého tématu, kterým je aktualita kantovské estetiky ve 20. a 21. století, dokládána na textech Thierryho de Duve, Diarmuida Costello a odkazu na práci s Kantem v duchu modernistického formalismu Clementa Greenberga. Bohužel však třetí kapitola působí v celku práce poněkud nesourodě. I když ukazuje další možná rozvinutí sledovaného tématu, není zcela jasné, v čem přispívá k vyřešení samotného problému vztahu vznešena a avantgardy. Čtenář sice vytuší, že de Duveovo čtení Morrisova minimalistického díla má cosi společného s Lyotardovým pojetím vznešeného, není však zcela jasné, zda jej má stvrzovat či naopak zpochybňovat. Autorka uzavírá exkurz k de Duveovi tvrzením o tom, že „*zde lze nalézt paralelu s tím, proč Lyotard v postmoderních dílech nehovoří o krásném, ale o vznešeném...*“ (s.34) Tato paralela není jasné vysvětlena. Stejně tak odkazy na Greenberga zde působí poměrně nesourodě, přitom se nabízí otázka, proč autorka explikaci modernistického formalismu organicky nezakombinovala do výkladu o moderně, postmoderně a avantgardě ve druhé kapitole. Přesto však oceňuji snahu poukázat závěrem práce na stálou aktuálnost kantovské estetiky, která legitimizuje i aktualitu zdánlivě již minulé diskuse o povaze avantgardy, k jejímuž zkoumání se práce vztahuje.

Celkově lze práci Jany Beránkové hodnotit jako odvážnou a místy vydařenou snahu pojednat komplikované téma vznešeného ve výtvarném umění. Z formálního hlediska za největší slabinu považují častou práci s mnoha citacemi, která probíhá na úkor samostatně formulovaného výkladu, komparace a interpretace. Příčinou této slabiny je pravděpodobně jakási nervozita autorky, která jí brání ponořit se do zkoumaného tématu hlouběji a s odvahou podrobněji rozvést kontexty, které s pojednávaným tématem souvisejí a která má za následek rozbuzení tématu do větší šíře, než by bylo pro bakalářskou práci třeba.

Přes veškeré připomínky považují práci Jany Beránkové (nejen s ohledem na píli, s níž práci připravovala a konzultovala) za spíše nadprůměrnou a jednoznačně ji doporučují k obhajobě jako **velmi dobrou**.

velmi dobře

Návrh na klasifikaci bakalářské práce:

.....
podpis vedoucího bakalářské práce

Praze 17. 6. 2011
V dne

Stupeň kvalifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte

